

Olsztyn, 30 sierpnia 2024 r.

PS-V.431.19.2024.KŻ

Szanowna Pani
Jolanta Janulewicz
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Braniewie

Zalecenia pokontrolne

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Oddział Spraw Społecznych w delegaturze Urzędu w Elblągu przeprowadził w okresie 11 – 21 czerwca 2024 roku kontrolę kompleksową Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie przy ul. Piłsudskiego 2. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych w siedzibie Urzędu.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2285 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-IV.0030.104.2024 z 23 maja 2024 r.

Kontrolą objęto realizację ustawowych zadań samorządu powiatowego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 21 czerwca 2024 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, do którego 24 lipca 2024 r. wniosła Pani zastrzeżenia. Tut. Urząd nie uwzględnił zastrzeżeń, o czym została Pani poinformowana pismem znak: PS-V.431.19.2024.KŻ z 29 lipca 2024 r. Protokół z kontroli kompleksowej został przez Panią podpisany 31 lipca 2024 r.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano w oparciu o wizję lokalną, analizę dokumentów, a także informacje sporządzone przez Panią w związku z prowadzoną kontrolą.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć efektywne działania w celu prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy¹, zgodnie z art. 19 pkt 11 u.p.s.
2. Porozumienia w sprawie powierzenia realizacji zadania wynikającego z art. 19 pkt 12 u.p.s., tj. prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej zawierać z podmiotami uprawnionymi, zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.
3. Przygotować projekt uchwały w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych i przedłożyć go Radzie Powiatu Braniewskiego, stosownie do art. 97 ust. 5 u.p.s.
4. W oznaczeniu organu wydającego decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wskazywać podmiot upoważniony do powyższego działania, zgodnie z art. 112 ust. 5 u.p.s.
5. Decyzje administracyjne kierować jedynie do strony postępowania, stosownie do zapisów art. 28, art. 29 oraz art. 109 § 1 k.p.a.
6. Zaprzestać przekazywania dokumentacji zebranej w postępowaniu w sprawie o umieszczenie strony w dps jednostkom nieuprawnionym. Postępować wyłącznie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
7. Przestrzegać zasady nadawania decyzjom administracyjnym rygoru natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne, mając na uwadze art. 130 k.p.a.
8. Realizację przyznanej pomocy rozpoczynać po doręczeniu stronie decyzji administracyjnych, w myśl art. 110 § 1 k.p.a.
9. Decyzje administracyjne wydawać po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, zgodnie z art. 106 ust. 4 u.p.s.
10. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej ustalać zgodnie z art. 107 ust. 5b-d u.p.s, w związku z art. 8 ust. 3. W razie braku możliwości otrzymania od strony wymaganych dokumentów, stosować art. 105 ww. ustawy.
11. Powiadamiać każdorazowo stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu, zgodnie z art. 61 § 1 k.p.a.
12. Ustalać dochód strony zgodnie z art. 8 ust. 3 u.p.s., zarówno rozpatrując wniosek o pomoc, jak i ustalając miesiąc, od którego należy zmienić stronie decyzję administracyjną ustalającą jej obowiązek odpłatności za świadczoną pomoc.

¹ Powyższe działanie powiat może realizować w formie zlecenia zadania *podmiotowi uprawnionemu*, zgodnie z art. 25 ust. 1 u.p.s. lub w formie zawarcia porozumienia z innym powiatem w sprawie powierzenia realizacji zadania, zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107)

13. Dokonać zwrotu² dotacji celowej w kwocie 318,50 zł pobranej w nadmiernej wysokości w 2023 r., oraz w kwocie 246,06 zł pobranej w nadmiernej wysokości w 2024 r. w związku z zawyżoną odpłatnością poniesioną przez Powiat za pobyt osób w dps w miesiącu kwietniu 2023 r. i kwietniu 2024 r., zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) – powyższa sprawa została szczegółowo opisana w protokole z kontroli na str. 16-17.

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku kontroli kompleksowej PCPR w Braniewie, wskazuję następujące działania:

1. Uzupełnić zapisy Regulaminu Organizacyjnego Centrum o informację dotyczącą godzin pracy jednostki.
2. Dokumentować działania prowadzone w zakresie informowania o prawach i uprawnieniach mieszkańców powiatu,
3. Poinformować administratora danych osobowych o przekazywaniu zebranej dokumentacji indywidualnej strony umieszczonej w dps jednostce nieuprawnionej, w celu podjęcia działań w zakresie ochrony danych osobowych,
4. Przestrzegać zasady, aby w decyzjach kierujących do śds wskazywać typ Domu, stosownie do § 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ponadto, w związku z wątpliwościami dot. zasadności bądź braku zasadności otrzymywania przez pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej, dodatku do wynagrodzenia w wysokości 400 zł, tut. Urząd wystąpił do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o opinię w sprawie.

Pismem z 31.07.2024 r., znak: DPS-IV.070.1.5.2024.KK) MRPiPS wskazało, iż zgodnie z art. 121 ust. 3 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.) pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł.

W przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek przysługuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pracy. Powyższy przepis określa przesłanki nabycia prawa do dodatku, którymi są: wykonywanie zawodu pracownika socjalnego, - zatrudnienie w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, - świadczenie poza siedzibą jednostki pracy socjalnej w środowisku, wykonywane w ramach podstawowych obowiązków lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą. Prawo do dodatku przysługuje pracownikom socjalnym posiadającym kwalifikacje określone w ww. ustawie, zatrudnionym na stanowiskach pracownika socjalnego, starszego pracownika

² Zwrotu należy dokonać w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, na konto Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie nr **31 1010 1397 0032 9022 3100 0000**. W tytule przelewu proszę wskazać, że dokonywany zwrot dotyczy dotacji z 2023 r./2024 r. oraz podać klasyfikację budżetową.

socjalnego, specjalisty pracy socjalnej, starszego specjalisty pracy socjalnej, głównego specjalisty.

Ponadto treść cytowanego przepisu wskazuje też, iż świadczenie pracy socjalnej poza siedzibą jednostki lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych musi być wykonywane w ramach podstawowych obowiązków pracowników socjalnych uprawnionych do dodatku (obowiązek ten powinien być zapisany w zakresie obowiązków pracownika). Intencją ustawodawcy przy wprowadzeniu przedmiotowego zapisu było podkreślenie, że wykonywanie pracy socjalnej w środowisku i przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych rozumiane jako praca wykonywana w terenie, poza siedzibą jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, nosi znamiona pracy wykonywanej w trudnych warunkach i powinno być wynagradzane dodatkowo, jak w przypadku innych zawodów z grupy zawodów wykonywanych w trudnych warunkach. Praca ta powinna być również świadczona faktycznie i stale, nie zaś sporadycznie (np. w ramach zastępstwa za pracownika przebywającego na zwolnieniu lekarskim lub urlopie wypoczynkowym). Pracownik socjalny wykonujący swoje obowiązki jedynie lub najczęściej w siedzibie jednostki organizacyjnej podlega innym (mniejszym) obciążeniom, zarówno psychicznym i fizycznym w kontekście zdrowotnym, niż pracownik świadczący pracę na rzecz klientów pomocy społecznej w środowisku. Przedmiotowy dodatek ma być rekompensatą za trudne warunki pracy pracownika socjalnego pracującego w środowisku, nie zaś z tytułu zatrudnienia na stanowisku pracownika socjalnego. Ocena, czy pracownik socjalny spełnia kryteria do przyznania takiego dodatku należy do pracodawcy.

Biorąc pod uwagę stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 31.07.2024r., znak: DPS-IV.070.1.5.2024.KK rekomenduję rozważenie możliwości wypłacania dodatku pracownikowi (wymienionemu w protokole, str. 4).

Na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej, kontrolowanej jednostce przysługuje prawo w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana jednostka zobowiązana jest do powiadomienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, powołując się na znak pisma.

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**
Piotr Duda
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej